

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

แผนดำเนินงานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนฉบับใหม่ ของสหภาพยุโรป (New EU Circular Economy Action Plan)

เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 คณะกรรมาธิการยุโรปได้ประกาศ ‘แผนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy Action Plan)’ ฉบับใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างนโยบาย Green Deal ของสหภาพยุโรปอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นนโยบายหลักของ คณะกรรมาธิการชุดปัจจุบัน (2563 – 2567) ครอบคลุมประเด็นด้านการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นศูนย์ การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การนำวัสดุกลับมาใช้ใหม่ การบริโภคอย่างยั่งยืน และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ ผ่านกลไกขับเคลื่อนที่เน้นการนำกลับมาใช้ใหม่ (regenerative growth model)

แผนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจหมุนเวียนฉบับใหม่ มีมาตรการที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

การสร้างบรรทัดฐานให้ผลิตภัณฑ์และการบริการในสหภาพยุโรปมีความยั่งยืน

(1) กำหนดนโยบายผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน (Sustainable Product Policy) โดยสินค้าที่วางจำหน่ายในสหภาพยุโรปจะต้องมาจากการบวนการผลิตที่ยั่งยืน มีการใช้วัสดุรีไซเคิลในการผลิต วัสดุมีความทนทานสูง และสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เพื่อลดปัญหาด้านคาร์บอนฟุตพริ้นท์และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(2) การให้ข้อมูลสินค้าที่มีความน่าเชื่อถือและโปร่งใส เพื่อปกป้องและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าที่มีความยั่งยืน

(3) การให้บริการซ่อมแซมสินค้า ณ จุดจำหน่าย ให้ผู้บริโภคมีสิทธิเข้าถึงบริการซ่อมแซม (right to repair) จำหน่ายอะไหล่ และการปรับปรุงสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และ ICT ให้ดีขึ้น (upgrading) เพื่อเป็นการลดขยะและการใช้เพียงครั้งเดียว (single use)

(4) การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว (green public procurement) ของรัฐบาลในแต่ละประเทศสมาชิกฯ เพื่อเสริมสร้างความต้องการซื้อสินค้าที่ยั่งยืนในตลาด

(5) เสริมสร้างการหมุนเวียนในภาคอุตสาหกรรม เพื่อลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งส่งเสริมภาควัสดุชีวภาพ (bio-based sector) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการติดตาม สืบค้น และจัดทำแผนที่ทรัพยากร

มาตรการสำหรับสินค้าที่ใช้ทรัพยากรจำนวนมาก

(1) การเติบโตของขยะอิเล็กทรอนิกส์และ ICT เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2/ปี ในขณะที่สหภาพยุโรปมีการนำขยะดังกล่าวมาใช้ใหม่ไม่ถึงร้อยละ 40/ปี คณะกรรมาธิการยุโรปจึงเสนอ Circular Electronics Initiative เพื่อผลักดันให้การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มีอายุการใช้งานที่นานขึ้น และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Ecodesign) โดยกำหนดให้ผู้ผลิต/ผู้จำหน่ายรับ/ซื้อคืนสินค้าจากผู้บริโภคหลังการใช้งาน เพื่อนำไปรีไซเคิลหรือจัดการอย่างเหมาะสม

(2) แบตเตอรี่และยานพาหนะ โดยกำหนดมาตรฐานความยั่งยืนของโรงงานผลิตแบตเตอรี่ ยกเลิกการใช้แบตเตอรี่ที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เพิ่มส่วนประกอบที่มาจากกรีโนและเพิ่มอัตราการนำแบตเตอรี่มารีไซเคิลใหม่ นอกจากนี้ ยานพาหนะควรถูกออกแบบโดยการคำนึงถึงการจัดการหลังหมดอายุการใช้งาน และกำหนดให้บางชิ้นส่วนจะต้องใช้วัสดุที่มาจากกรีโน

(3) บรรจุภัณฑ์ ทบทวนกฎระเบียบด้านบรรจุภัณฑ์เดิม (Directive 94/62/EC) และเพิ่มข้อกำหนดในการลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงการสร้างขยะ สนับสนุนการผลิตบรรจุภัณฑ์ที่ใช้วัสดุรีไซเคิล การนำวัสดุพลาสติกที่ใช้สัมผัสอาหารกลับมาใช้ใหม่อย่างปลอดภัย รวมทั้งการจัดทำระบบน้ำประปาที่ปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะเพื่อลดปริมาณขวดน้ำพลาสติก

(4) **พลาสติก** ใช้วัสดุที่มาจากคาร์ไบเคิล สนับสนุนการผลิตและใช้พลาสติกชีวภาพ (bio-based plastic) ลดขยะพลาสติกที่มาจากบรรจุภัณฑ์ วัสดุก่อสร้าง ยานพาหนะ และผลิตภัณฑ์พลาสติกที่ใช้ครั้งเดียว รวมทั้งการบริหารจัดการพลาสติกที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ (compostable) และพลาสติกย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ (biodegradable) อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ เสริมสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาไมโครพลาสติกด้วยการติดตาม การรับรองมาตรฐาน และการกำกับดูแลการปล่อยไมโครพลาสติกโดยไม่ตั้งใจ และการจัดการอุปกรณ์ประมงที่เป็นมลภาวะพลาสติกในทะเล

(5) **สิ่งทอ** เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนานวัตกรรมในภาคสิ่งทอ และกระตุ้นความต้องการสิ่งทอหมุนเวียนในสหภาพยุโรป โดยสนับสนุนการออกแบบสิ่งทอที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หรือซ่อมแซมได้

(6) **การก่อสร้างและอาคาร** ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน เช่น การก่อสร้าง/อาคารที่ปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ รวมทั้งเพิ่มส่วนประกอบที่มาจากคาร์ไบเคิลและมีความทนทานสูงในการก่อสร้าง นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการยุโรปจะทบทวนเป้าหมายการฟื้นฟูวัสดุ (material recovery target) เพื่อลดการปิดผนึกหน้าดิน (soil sealing) พื้นฟูพื้นที่ที่ถูกทิ้งร้างหรือปนเปื้อน และเพิ่มการใช้ดินที่ถูกขุดขึ้นมาอย่างปลอดภัย และสามารถหมุนเวียนได้

(7) **อาหารและน้ำ** กำหนดเป้าหมายการลดขยะอาหารภายใต้ยุทธศาสตร์ 'From Farm to Fork' ฉบับใหม่ สนับสนุนการบริโภคอาหารอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการใช้ภาชนะอาหารที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ พัฒนาระบบน้ำหมุนเวียนอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในภาคเกษตรและอุตสาหกรรม การจัดการอาหารในน้ำด้วยวิธีทางธรรมชาติ และพัฒนาแผน Integrated Nutrient Management Plan เพื่อส่งเสริมการใช้สารอาหารอย่างยั่งยืน

สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ขยะ

ทบทวนกฎระเบียบด้านการจัดการขยะ (EU waste laws) ลดการทิ้งขยะ และสนับสนุนการรีไซเคิลที่มีคุณภาพสูง โดยกำหนดให้มีระบบคัดแยกขยะที่สอดคล้องกันระหว่างประเทศสมาชิกฯ เพื่อเพิ่มคุณภาพของการรีไซเคิล ขยายขอบเขตความรับผิดชอบด้านขยะของผู้ผลิต ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบมือสอง (secondary raw materials) ที่ปราศจากสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ยกระดับการจัดการของเสียอย่างปลอดภัย มีคุณภาพสูง และยั่งยืน รวมทั้งทบทวนกฎระเบียบในการจำกัดการส่งออกขยะที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมไปยังประเทศที่สาม

สหภาพยุโรป ในฐานะผู้นำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารรายใหญ่ของโลก นอกจากจะมีการปรับปรุงแก้ไขมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชต่าง ๆ ที่ครอบคลุมกระบวนการผลิตทั้งหมด ให้ความเข้มงวดยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว สหภาพยุโรปอาจผนวกมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมมาเป็นเงื่อนไขสำหรับการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารในอนาคต เพื่อผลักดันนโยบาย Green Deal โดยเฉพาะมาตรการจำกัดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในกระบวนการผลิต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตร ผู้ประกอบการและเกษตรกรจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมและปรับตัวให้สอดคล้องกับนโยบายและสถานการณ์ความปลอดภัยอาหารและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันของสหภาพยุโรป

CIRCULAR ECONOMY

